
Obsah

Slovo autora _____ 9

KAPITOLA PRVNÍ — Zrod vojevůdce _____ 13

Dětství. — V Dělostřeleckém a Ženíjném učilišti. — Začátek vojenské služby. — Práce v komisi pro sestavení nového Zákoníku. — Účast v rusko-turecké válce 1768—1774. — Cesta do zahraničí. — Služba na Krymu pod velením A. V. Suvorova. — Velitelem Bugského mysliveckého sboru. — Rusko-turecká válka 1787—1791. — Přínos cesty, kterou Kutuzov ušel.

**KAPITOLA DRUHÁ — Diplomat. Pedagog.
Vojenský gubernátor.** _____ 41

Mimořádným a zplnomocněným velvyslancem v Turecku. — Ředitelem Pozemního kadetského učiliště a velitelem vojsk ve Finsku. — Diplomatické posláni v Berlíně. — Inspektorem pěchoty u Finské inspekce. — Jmenování velitelem expedičního sboru v Holandsku. — Litevským vojenským gubernátorem. — Petrohradským vojenským gubernátorem. — Propuštění ze služby.

KAPITOLA TŘETÍ — První setkání s Napoleonem _____ 63

Situace v Evropě na přelomu dvou století. — Charakter napoleonských válek. — Vznik třetí koalice a strategický plán spojenců. — Jmenování M. I. Kutuzova vrchním velitelem ruské armády vyslané do Rakouska. — Pochod Kutuzovovy armády. — Porážka Rakušanů u Ulmu a Kutuzovovo rozhodnutí. — Začátky ústupového pochodového manévru a první boje zadních vojů. — Vítězství nad Napoleonem u Kremže. — Bitva u Schöngrabenu. — Ukončení pochodového manévru a jeho význam. — Kutuzovovy další plány. — Bitva u Slavkova. — Kutuzov jako vojevůdce v tažení roku 1805.

KAPITOLA ČTVRTÁ — Vrchním velitelem Moldavské armády. _____ 89

Nová válka s Tureckem. — První válečná tažení. — M. I. Kutuzov se stává velitelem hlavního sboru Moldavské armády. — Jmenování M. I. Kutuzova vrchním velitelem Moldavské armády. — Přejít ruské armády do ofenzivy. — Bitva u Ruščuku. — Kutuzovův strategický plán. — Obklíčení a porážka turecké armády u Slobodzeji. — Bukurešťský mír. — Význam rusko-turecké války 1806—1812 pro Kutuzovovu vojevůdcovskou činnost.

KAPITOLA PÁTÁ — Vrchním velitelem všech ruských armád ve Vlastenecké válce roku 1812 _____ 111

Počáteční stadium války. — Jmenování M. I. Kutuzova vrchním velitelem ruské armády. — Vojevůdcovo strategické řešení. — Bitva u Borodina. — Křídelní pochodový manévr. — Kutuzov v tarutinském táboře. — Plán protiofenzivy a jeho realizace. — Paralelní pronásledování Napoleonovy armády. — Porážka Napoleona na Berezině a ukončení války. — Vojevůdcovské umění M. I. Kutuzova ve Vlastenecké válce roku 1812.

KAPITOLA ŠESTÁ — Poslední tažení _____ 199

Situace v Evropě. — Politické cíle a charakter války roku 1813. — Byl Kutuzov odpůrcem zahraničního tažení? — Vojevůdcův strategický záměr. — Osвобоzení Východního Pruska. — Taurogenská dohoda. — Vstup ruských vojsk do Varšavy. — Aktivizace lidového hnutí v Německu. — Ruská armáda v Kališi. — Kutuzov podepisuje smlouvu s Německem. — Ruská armáda na Odře. — Poslední dny života a činnosti M. I. Kutuzova. — Smrt polního maršála. — Ruská armáda plní odkaz svého vojevůdce.

Názory M. I. Kutuzova na vztah mezi válkou a politikou a na úlohu lidových mas ve válce. — Morálka lidu a armády. — Druhy strategických postupů: strategická ofenzíva a strategická obrana. — Teorie a praxe protiofenzívy vypracovaná Kutuzovem. — Volba směru hlavního úderu. — Strategické soustředění a rozvinutí sil. — Strategická součinnost armád. — Význam záloh. — Názory na taktiku. — Řízení vojsk. — Systém výchovy a výcviku vojáků.

Nástup reakce. — Vztah carské vlády k teoretickému a praktickému odkazu M. I. Kutuzova. — Rozvíjení názorů M. I. Kutuzova v pokrokové ruské teorii. — Názory zahraničních autorů na Kutuzova. — Kutuzovův odkaz v teorii a praxi sovětských ozbrojených sil.